

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING.

N°. 21.

1 Januari 1905.

INHOUD: Jhr. Dr. ED. EVERTS, Coleoptera, bij Putten op de Veluwe in bierpotten gevangen. — P. HAVERHORST, Over den levensduur van geïnfecteerde rupsen. — Dr. A. J. VAN ROSSUM, Moederlijke bezorgdheid van insecten voor het kroost. — Dr. J. TH. OUDEMANS, Moederzorg bij eene wants — Dr. A. C. OUDEMANS, Acarologische Aanteekeningen XV.

Coleoptera, bij Putten op de Veluwe, in bierpotten gevangen.

Dr. J. Th. Oudemans plaatste op het landgoed Schovenhorst, te Putten op de Veluwe, drie potten met bier ¹⁾, op verschillende terreinen, met het doel, om Coleoptera te vangen. Een dier potten werd gezet in een dennenbosch, met veel jong loofhout en lage planten gemengd, deze gaf de beste resultaten. Een tweede bierpot werd geplaatst in een opgaand beukenbosch, zonder onderhout; deze gaf 't minste, maar toch nogal wat kleinere loopkevers, welke tusschen de dorre bladeren op den grond huisden; een derde, in eikenhakhout, leverde de meeste Staphyliniden en ook nog al wat loopkevers. De potten, of liever steenen pannen, werden tot aan den rand ingegraven en half gevuld met bier. Door van tijd tot tijd den inhoud door een stuk gaas te gieten, kon de vangst worden medegenomen, terwijl het vocht weder dienst deed. De dieren werden eerst afgespoeld en daarna in alcohol geworpen. Behalve Coleoptera, werden veel Diptera aangetroffen, doch deze waren niet goed

1) Porter bleek duurzamer te zijn dan gewoon bier, dat spoedig zuur wordt en veel meer vernieuwd moet worden.

bruikbaar meer; verder waren er Hymenoptera, o. a. enkele sociale wespen, hommels, een paar sluipwespen, veel mieren enz., veel boschkrekels en enkele vlinders, niet alleen uilen, doch zelfs enkele dagvlinders, o. a. *Pyrameis atalanta*. Slakken veroorzaakten door slijmafscheiding wel eens last, doch waren de kevers steeds uitstekend bewaard, wanneer nl. niet te lang met het uitnemen en in alcohol werpen gewacht werd.

Deze waarnemingen stemmen geheel overeen met dergelijke door mij indertijd in het Haagsche bosch en vooral in de Pyreneën gedaan, van welke laatste streek ik zeer vele goede soorten bijeen verzamelde.

De lijst der te Putten op deze wijze buitgemaakte soorten en van het aantal exemplaren van elke soort moge hier volgen. De geheele vangst werd door Dr. Oudemans ter mijner beschikking gesteld.

Carabus violaceus L., ras *purpurascens* F. 4 ex.

» *catenulatus* Scop. 10 ex.

Cychrus rostratus L. 3 ex.

Trechus quadristriatus Schrnk. 6 ex.

Calathus fuscipes Goeze 3 ex.

» *erratus* Sahlb. 2 ex.

» *melanocephalus* L. 2 ex.

» *micropterus* Dfts. 24 ex.

» *piceus* Mrsh. 16 ex.

Pterostichus niger Schall. 1 ex.

» *madidus* F. 2 ex.

» » » var. *concinuus* St. 1 ex.

Abax ater Villers 7 ex.

» *parallelus* Dfts. 1 ex.

Harpalus tardus Panz. 1 ex.

Myrmedonia funesta Grav. 1 ex.

« *humeralis* Grav. 7 ex.

Atheta gagatina Baudi 27 ex.

» *elongatula* Grav. 1 ex.

Bolitochara lunulata Payk. 2 ex.

- Conurus pubescens* Payk. 6 ex.
Quedius lateralis Grav. 16 ex.
 » *nigriceps* Kr. 1 ex.
Staphilinus chalconcephalus F. 1 ex.
 » *ophthalmicus* Scop. 1 ex.
Philonthus varius Gylh. 1 ex.
Othius myrmecophilus Ksw. 2 ex.
Xantholinus tricolor F. 2 ex.
Lathrimacum unicolor Mrsh. 1 ex.
Cyrtoscydmus collaris Müll & Kunze 1 ex.
Colenis dentipes Gylh. 14 ex.
Epuraea decemguttata F. 1 ex.
 » *obsoleta* F. 28 ex.
 » *pusilla* Illig. 11 ex.
Soronia punctatissima Ill. 1 ex.
Thalycra fervida Oliv. 4 ex.
Cryptophagus pubescens St. 1 ex.
Enicmus minutus L. 4 ex.
Byrrhus pustulatus Forst. 1 ex.
Cercyon lateralis Mrsh. 1 ex.
Megasternum boletophagum Mrsh. 1 ex.
Geotrupes sylvaticus Panz. 1 ex.
Nalassus laevioctostriatus Goeze 1 ex.

ED. EVERTS.

Over den levensduur van geïnfecteerde Rupsen.

In n°. 15 der Entomologische Berichten maakte ik melding van den buitengewoon langen levensduur eener geïnfecteerde rups van *Smerinthus populi* L., die pas stierf op den achttienden dag na het te voorschijn komen van ± veertig Braconiden-larven. De heer J. Th. Oudemans was zoo welwillend, in eene noot aan dit berichtje toe te voegen, dat de Braconiden zeer waarschijnlijk *Microplitis ocellatae* Behé. waren, welke, behalve bij *Smerinthus populi* L., ook bij *Smerinthus ocellata* L. en *Dilina tiliae* L. parasiteeren.